

Position paper Statenlidnu ten behoeve van het rondetafelgesprek positie van gemeenteraadsleden, werkdruk en ondersteuning

Een sterke provinciale democratie vraagt om goed ondersteunde Statenleden. Deze ondersteuning betreft zowel de randvoorwaarden die ervoor zorgen dat iemand Statenlid kan zijn als de ondersteuning en de scholing die nodig is om Statenleden in staat te stellen hun taken goed uit te voeren.

Aanleiding

Hoewel het aankomende rondetafelgesprek in uw commissie voornamelijk in het teken staat van de positie van gemeenteraadsleden, willen wij u namens Statenlidnu – de vereniging die opkomt voor de belangen voor Statenleden – ook graag wijzen op de positie van Statenleden.

Investering van 20 uur per week

Nederland kent sinds de Statenverkiezingen in maart 2015, 570 Statenleden. Uit het Belevingsonderzoek onder decentrale politici¹ blijkt dat ruim twee derde van de Statenleden het Statenlidmaatschap combineert met een betaalde baan. Gemiddeld genomen werken deze Statenleden 33 uur per week.

Het Statenlidmaatschap vergt een investering van gemiddeld genomen ruimt 20 uur per week². De werkzaamheden als Statenlid zijn bovendien veelal tijdens kantooruren, waardoor de meeste Statenleden gedwongen zijn om minder te gaan werken of onbetaald verlof op te nemen. Voor beide zijn ze afhankelijk van de medewerking van hun werkgever.

Deze stapeling in combinatie met een privéleven zorgt ervoor dat met name jonge Statenleden met een (jong) gezin het Statenwerk moeilijk of niet kunnen combineren en zich daardoor genoodzaakt voelen om af te treden.

Een vergoeding voor werkzaamheden van € 1.163,75 staat daarmee niet in verhouding tot de tijdsbesteding en het inkomensverlies door minder werken. Bovendien staat deze vergoeding in schril contrast met de vergoeding die raadsleden ontvangen. Raadsleden in gemeenten met meer dan 40.000 inwoners ontvangen al een hogere vergoeding dan Statenleden, de vergoeding voor raadsleden in 100.000+ gemeente is 1,5x zo hoog. Dit betekent dat inmiddels in bijna een derde van de gemeenten de raadsleden een hogere vergoeding ontvangen dan een Statenlid, terwijl de tijdsinvestering voor een Statenlid minstens gelijk zo niet hoger is.

Verhoging vergoeding

Gevraagd naar overwegingen waarom Statenleden twijfelden of ze zich kandidaat zouden stellen gaf de helft van de Statenleden aan dat de hoge tijdsbelasting / werkdruk een reden was en een derde van de Statenleden gaf aan dat de hoogte van de vergoeding een overweging was waarom er getwijfeld over de kandidatuur. Het zijn daarmee de twee belangrijkste redenen. Door de vergoeding voor werkzaamheden voor Statenleden te verhogen wordt het voor Statenleden in ieder geval in financieel opzicht mogelijk om korter te gaan werken waardoor ook de werkdruk verlaagd kan worden.

Burgerschapsverlof kan oplossing bieden

Het Burgerlijk Wetboek kent geen politiek verlof zoals dat in de Ambtenarenwet geregeld is voor volksvertegenwoordigers. Veel Statenleden zijn daarom afhankelijk van de afspraken die cao partijen

¹ Het aanzien van het politieke ambt, Een belevingsonderzoek onder decentrale volksvertegenwoordigers

² Nationaal Statenledenonderzoek (2013), Daadkracht.

hebben gemaakt en/of de bereidwilligheid van hun werkgever om ze verlof te geven voor het bijwonen van Statenvergaderingen en/of andere activiteiten als Statenlid. De gang naar de rechter voor het afdwingen van toepassing van artikel 7:643 BW zullen veel Statenleden niet maken, omdat dit zorgt voor een verstoorde arbeidsrelatie. Bij de inwerkingtreding van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) gaat deze bepaling ook voor ambtenaren gelden. Statenleden wil daarom dat in de aanpassings- en invoeringswetgeving gewijzigd wordt en het politiek verlof in het Burgerlijk Wetboek in ieder geval gelijk wordt aan de huidige bepaling in artikel 125c Ambtenarenwet. Nog beter zou het zijn als de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie en Veiligheid van de gelegenheid gebruik maken om burgerschapsverlof te introduceren.